

Lazar, I. Petran, din loc; protopopul V. Beleş din Radna, G. Sârb din Belint, P. Miulescu din B. Coman, C. Gurban din B. Ineu, I. Traian din Chigineu, Putici din Timişara, apoi St. Antonescu din Şiria, Iag. Boţoc din Comlăuş P. Rotariu din Timişoara, Dr. Nestor Oprean din St. Miclăuş şi G. Feier din B. Ineu.

Alegere de preot Duminecă s'a făcut alegere de preot în Pauliş. Dl. Cornelius Popescu a întrunit majoritatea, cu 91 voturi.

Promoţiune. Domnul Lucian Borcea din Sibiu a fost promovat Sâmbătă în 21 Septembrie a. c., la gradul de „doctor juris” de către universitatea din Cluj. Felicitările noastre.

Un bărbat curajos. Zilele trecute primarul Vienei, Dr. Lueger, a fost provocat la duel, pentru n' a se criticat ce adusesse în afaceri publice unui inginer. Lueger a declarat însă că principiile lui religioase nu i permit să adopte duelul. A refuzat deci până şi de a institui martori.

Faptul acesta a impus până şi ungurilor, aşa că însuşi „Magyar Szó” (de la 29 Sept) îl laudă.

† „Pravoslavni Vostok”. Născut din „neceistatea” de a cuceri Rusia Orientul european, alimentat cu pravoslavnică politică rusească „Orientul Ortodox” (Pravoslavni Vostok), cădat de tiner, a răposat. Căci ingratul popor român, care nu-şi dă seamă de „recunoştinţa” datorată sfintei Rusii, pentru incorporarea Basarabiei la mântuitoră împărăţie, în loc să strângă la pept pe „Pravoslavni”, a dat cu piciorul în „Vostok”

Unde i de curând răposatul Boizdea, — să-i pară rău?

Fidanţare. Dl. George Hagi învăţător gr.-or. rom. în Chişlaca, protopopiatul Beliuşului şi-a încredinţat de fitoare soţie pe Dra Floarea Boţoc, fiica învăţătorului pensionat din Arad Pavel Boţoc. Fidanţarea s'a ţinut în Arhiş, locul natal al tatălui, unde aceasta petrece la unchiul său Antoniu Boţoc, învăţător acolo. — Să fie în ceas cu noroc.

Logodit cu regina Angliei. James E. Fenner, administrator al companiei „Warp Knitting”, din Rochdale (America), pe când se afla în armata americană în cursul ultimului război, intră în tratative cu o agenţie matrimonială. El era aşa de sigur de a nu fi ucis în război, în cât se gândea să se însuşească în ziua când se va libera. Pare însă că el avea un gust foarte dificil, căci multe din candidatele propuse de agenţie nu i-au plăcut. În fine, agenţia îi trimise o fotografie care îl făcu să rămâne uimit. Frumoasă femeie! El s'ar fi lăsurat cu dinsa chiar îndată, sigur de a trăi într-o continuare bună de miero. După ce fu liberat, la sfârşitul războiului el contempla toată ziua acea fotografie. Dar care fu mirarea lui când într-o zi cineva îi spuse că acea căsătorie nu era cu putinţă... cel puţin până ce Eduard VII al Angliei trăia. Într'adevăr, acea frumoasă femeie nu era alta decât regina Alexandra a Angliei.

Luptă între țigani și polițiști. În comuna Paclatz a avut loc în zilele trecute un conflict sângeros între niște țigani vagabonși și polițiști. Ca să conflictului a fost, că un țigan furase la țig 190 florini de la un țigan și pe urmă a luat-o la fugă. În țig erau vre o zece polițiști, cari au grăbit să-l urmărească, ca să-l caute. Când țiganii au văzut că polițiștii îi

incuajoară, au dat năvală asupra lor, desarmând chiar pe unul. Polițiștii atunci năvălesc cu baionete înfipte pe pușcă asupra cetel. S'a desfășurat o adevărată luptă. Un țigan a rămas mort și mai mulți răniți. În sfârșit polițiștii au reușit să-l prindă pe toți și să-l pună la închisoare. Cercetarea urmează.

Apariții literare. Toamna aceasta se arată a fi bogată în apariții literare. Nu demult au apărut Patriarhale de dl. S. O. Iosif. Acum se anunță punerea sub presă a următoarelor lucrări: „Geografia pitorească a țării” de A. Vlăduț; „Novele” de Cara gieli; „Poesii” de G. Coșbuc. Precum și alte cărți din domeniul științei.

Miracolele genului modern. Uade se va opri genul inventator al acestui timp: veac? Un inginer american, dl. Charles Kuenzler, declară că a descoperit o nouă putere motrice care permite vapoarelor transatlantice să a facă drumul între Europa și America în 4 zile. În sistemul său, el folosește cărbunii printr'un gaz compus din hidrogen și aer cald comprimat, cari curgând în niște conducte perforate, dau naștere unei călduri destul de puternice spre a transforma apa în vapor în mod instantaneu. Forța motrice va pute să se aplice locomotivelor de drum de fer și la automobile, asigurând nu numai o viteză enormă, dar încă o economie nu mai puțin considerabilă. Departamentul marinelor americane a început deja să studieze sistemul lui Kuenzler pentru vasele de război. Dacă virtuțile acestei invenții nu sunt exagerate, se vede ce revoluție va produce în locomoțiune. Industria cărbunilor va suferi mult de această nouă invenție, care îi va da o lovitură mortală.

Zeci milioane de oameni fără adăpost. Zilele trecute riul Jungce din China a esandat, pricinuind colosale pustii. Zeci milioane de oameni au rămas literalmente fără adăpost și fără subsistență. Autoritățile chineze fac tot posibilul să amelioreze starea nefericirilor oameni. E teamă, că la iarnă va erampa foametea, în urma căreia oarecând se vor face tulburări.

Hoția prin joben. Deunăzi la Berlin, un domn elegant îmbrăcat, în joben și mănuși albe, se prezintă într'un magazin și cu j benul în mână ceru să îl umple cu sirop. Vânzătorul, care credea că nu auzise bine, îl întrebă a doua-ori ce voia, și cum, vânzătorul repeta din nou adăugând că era vorba de o prinosoare. După ce i-a umplut j benul și ceru 1 marcă și 60 pf., vânzătorul se apleca la teștea să dea restul. Străinul profiță de acest moment și pune în capul nenorocitului negator cilindrul care îi căzu până la umăr. Lichidul zahăros îl împedecă să-și poată scoate repede j benul din cap și când mai tâziu reuși să facă aceasta, observă că elegantul cămășător furase tot ce era de preț în prăvălie.

Teatru plutitor. E o idee americană pusă în practică în Missouri. S'a construit un vas pe care s'a ridicat un teatru, care navighează și se oprește rând pe rând, la toate stațiunile de vară în lungul fluviului. Teatrul e cu totul din aluminiu. Placa e ornată cu mare lux. Cortina e și ea de aluminiu și izolează scena la sfârșitul fiecărui act. Sub teatru se află sala de fumat, barurile și saloanele de joc. Astfel, după ce s'au distras ascultând o comedie sau operetă, americanii se pot ruina la „inca”, plătind pe apele fluviului Missouri.

ULTIME ȘTIRI.

Războiul sud-african.

Londra, 29 Septembrie. Lui „Standard” i-se depeșează din Pretoria: *Kitchener* a declarat că dela sfârșitul lunii lui Septembrie va considera pe toți burii luptători de bandiți și va proceda față cu dâșii în acest sens. Pentru prinderea bandiților va arangea vânătoare militară, la care vor lua parte nu numai trupele de militari ci și cele polițienești pe care le va arangia.

Durban 28 Septembrie. Pe pământul Zuluzilor, la Katatzo a fost o luptă la 26 l. c. Din partea englezilor a fos un mort și 9 răniți. Trupele bure s'au retras apoi.

Brazzilia 29 Septembrie. Pe câmpul de luptă situația burilor e foarte favorabilă. Numărul holandezilor răsculați din țeara Cap e deja cu mult mai mare decât al burilor, și se sporește zi de zi.

Afacerea Mandșuria.

Colonia, 29 Septembrie. „Volkszeitung” oști că împăratul Wilhelm și țarul Nicolae, cu ocaziunea întâlnirii lor dela Danzig, au căzut de acord absolut în chestia Mandșuriei.

PARTEA LITERARĂ.

În chestiunea limbii literare.

— Răspuns dlui Dailin Zamfirescu. —
(Urmare și fine.)

Am înțeleg pe criticaștrii ovre, pe un reporter *) dela vre o gazetă cosmopolită, pe un intelectual decadent, să se ridice împotriva, patriotismului, pretins exagerat, al lui Coșbuc. Dar un artist, autorul naționalist — să fi fost sincer? — al poesilor „Bucovina” și „Invektivă”, să vină și să se năpustească cu atâta violență asupra unui scriitor, pentru idealismul lui național, pentru direcția în care la mod sistematic muncește la deșteptarea patriotismului în masa inertă a poporului, e o pornire dușmănoasă, pe care nu o înțelegem, dar o regretăm.

Că dl. Coșbuc ar fi deprins a gândi nemțește, că ar întrebuința prea des forma inversiunii, sunt cerări afirmațiuni nedovedite. Coșbuc înainte de toate gândește românește, scrie și simte românește, e Româna dintr'o bacată.

Dar în definitiv ce vrea această ploaie de atacuri la adresa lui Coșbuc?

Astfel, de curând un alt recensent, care nu e artist și prin urmare nu era reținut de spiritul de colegialitate a fi mai rezervat în expresii, și căruia de-altfel în diferite rânduri i a plăcut a l ridica pe dl Zamfirescu și a micșora importanța lui Coșbuc, — scrie la adresa acestui din urmă între altele următoarele:

„Originalitatea lui Coșbuc e în tehnică și într'o meșteșugită întrebuințare a unei limbi, dacă nu întotdeauna frumoasă și literară, dar veșnic bogată, veșnic împodobită, care dă impresia unei mitocănece cu stare, care mergând la teatru și a pasă un car de damente pe ea”...

Deci, limba lui Coșbuc o mitocăneasca, vorba noastră, prostescă limba românească, care nu vrea să plăcă de loc aderenților mușei eterice și serefice, palizilor elvi ai lui Baudelaire, căci ei sunt refractari la tot ce o vigoare și ideile naționale.

*) Un asemenea reporter scria zilele trecute: „Literatura de peste munti, a fraților transilvăneni e ca o dihanie apocaliptică, monstruoasă și olină... și altele monstruoase grațioșități. „Patriotul” din 29 Iulie. Pe acest oștiit reporter îl cheamă Caion C. A. Ionescu, un tinar ineult.

Semnele vremii! Într'o epocă de stăgnare literară, de idel mic, de decadentă a simțului național; de predominare a elementului străin în opinia publică, de „crisă morală” și mai de nu știu ce, cel mai greșit apreciați, mai isolați sunt bărbații cari reprezintă ideile conștate, în esență această reprezentanții vigoarei și a idealului național. Și nu este mai puțin adevărat că Coșbuc, chiar fără a fi atins idealul unui apostol național, unei individualități așa de distincte încât influența lui regeneratoare să se resimtă în toate ramurile culturale noastre naționale, sub raportul stărilor de astăzi el este cel mai puternic muncitor pe acest spinos și la noi ingrat teren... Ceea ce mult explică. Dar, pentru a reveni la limba vorbită la noi în Ardeal, nu vom hesita a recunoaște că într'adevăr între limba poporului și aceea a cărturarilor e o mare distanță și că limba usuală a clasei noastre culte e cu mult inferioară celei vorbite în Bacărești.

Cu toate acestea, și în punctul acesta ni-se face nedreptate. Nu este exact, că limba noastră ar mai fi atât de „greoaie și de pedantă” cum o găsise odinioară dl. Maiorescu. Așa că dl. Ion A. Rădulescu, amintit mai sus, vorbește în necunoștință de cauză, când afirmă, că „ce e de spus despre limba care se scrie și se vorbește de oamenii culti de peste Carpați o știm din criticile dlui Maiorescu, — aceeași limbă se „folosește” și azi acolo”...

Quod non! Fără a vorbi și scrie o frumoasă limbă literară, facem și noi progrese noastre, pentru cari însă trebuie să luptăm în grele condițiuni, despre cari jadedătorii noștri ar trebui să țină seamă. Nimeni nu regretă și nu combate mai mult ca noi influența inevitabilă a școalelor străine și urmele funeste ale conviețuirii și vecinătății atâtor elemente neromânești; dar nu se poate afirma că năștințele noastre în această direcție ar rămâne fără nici un rezultat. Sunt rele vechi pe cari trebuie să le destrădăcinăm și progresele sunt anevoioase, căci tot ce se face la noi pentru îmbunătățirea limbii e inițiativă privată, e bunăvoiență și luptă totodată. Și ori cum ar fi această limbă, este nedrept și nemeritat a o pune — cum face dl Zamfirescu — pe același nivel cu limba scrisă de ovreii din țig...

Ar mai fi multe de zis, dar sper a pute reveni cu alt prilej.

(Fine.) Il. Chendi.

BIBLIOGRAFIE

Metodul de procedere la micul ABC-dar ilustrat în usul școalelor primare de Ioan Tudulescu, partea I, pentru primul an de școală, ed. II. Prețul unui exemplar 40 bani. Se găsește la autor, în Lipova.

Manual de limba română, elemente de istoria literaturii, de E. Hodoș, ediția IV cu mai multe portrete, Caransebeș 1902. Prețul 2 coroane.

Bibliografie. Dr. Victor Onișor. Legiuirea țării noastre. Cunoștințe de drept constituțional. Bistrița 1901. Este o colecție de legi foarte instructivă și de folos pentru popor. O recomandăm cu toată căldura. Prețul unui exemplar este 1 cor.

Psihologia precedată de Soma-tologie și urmată de logica elementară, pentru preparadii (școale normale) de Dr. Petru Pipoș, profesor. Ediția a doua, augmentată. Arad 1901. Prețul 2 cor. 40 bani.

Călătoriile în Rusia ale prețului bănașean Mihail Popovici (1770—1) publicate de N. Iorga, în editura „Tribunei Poporului”, se vinde cu prețul de 40 bani.

Editor. Aurel Popovici Barcianu. Red. respons. Ioan Russu Șiriana

„Nădlăcana“

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni în
NĂDLAC (Nagylak) comitatul Cienadului.

Fondată la 1897 cu un capital social de 100.000
coroane în 1000 bucăți acțiuni à 100 coroane.

Acordă: credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după bani depuși 5% interese.

545 — 30

Direcțiunea.

„Mureșanul“

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni în
MARIA-RADNA.

Fundat și deschis în 15 Noembrie 1897.

Capital social fl. 40.000, în 400 acțiuni de fl. 100.

Acordă: credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și împrumuturi pe amanete și efecte publice.

Primește: depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după bani depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 — 30

Direcțiunea.

Cruce dublă electro-magnetică vindecă și inviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împiedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli și tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influența, în somnia epilepsia circulația neregu-

lată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Inșurirea acestui aparat este că vindecă nu numai din timp în timp ci introduce constant în corpul omenesc binefăcătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele afecțioare, ear pe de alta parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 15 ani.

În cancelaria mea se află atestate încurte în toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii.

Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ a'at în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat.

Deja iefinștatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

624 16—50

Prețul aparatului mare e fl. 3, sau Cor. 6 — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e fl. 2, sau Cor. 4 — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

Albert Müller, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
Colțul str. Kálmán.

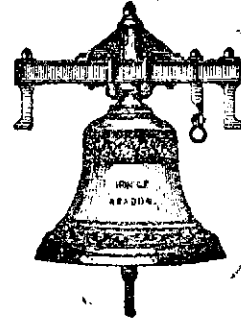
Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată pe motor de vapor,

Arad, strada Rákóczy Nr. 11-28

S'a fondat la 1840.

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul că, față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet odârn, — se face o economie de 20-30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învêrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuintare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să ciatine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroand de fer, ce se poate învêrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

543 35—52

CREMA MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

! frumuseței !

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

În câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încrețiturile și ciupiturile de vârsat (bubac), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tinêră și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încrețiturile de pe obraji cu ajutorul masajului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunițele, petele de ficat, și alte necurățenii de piele, ci și încrețiturile, ciupiturile de bubac și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arștei soarelui și a vêtetului.

Se poate și ziua întrebuinta.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil. 553 62—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochinică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogueriile; Bruss, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gnterl Földes Kelemen, în Arad.

Folosește demult Crema-Margareta. Primește simpatiile mele pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Feriți-vă de contraface!

Verificabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta mea și marca de fabrică înregistrată!